

Tarih :
Sayı : 14.899

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) verilerine göre, hem tarım sektörünün hem de vatandaşların bankalara olan borçları son dönemde hızla artmıştır. Tarım kesimi ve yurttaşlar borç sarmalında yaşamlarını sürdürmeye çalışmaktadır. Tarım sektörünün borcu 2025 yılı ocak ayında 899 milyar 745 milyon TL iken, eylül ayında 1 trilyon 110 milyar TL'ye yükselmiştir. Tarım kesiminin borcu sadece dokuz ayda 210 milyar TL artmıştır. Aynı dönemde zamanında ödenemediği için takibe alınan borç tutarı 4 milyar 480 milyon TL'den 10 milyar 303 milyon TL'ye çıkarak yüzde 130 artış göstermiştir.

Veriler, çiftçinin üretimden kazandığını değil, borçlanarak ayakta kalmaya çalıştığını göstermektedir. Artan girdi maliyetleri, düşük taban fiyatlar ve borç baskısı altında üretici, üretmeden başka çaresi olmadığı için işini sürdürmektedir. UYAP verilerine göre Kasım 2025 itibarıyla Türkiye genelinde 63 traktör icradan satışa çıkarılmış; 5 bin 826 tarla ve 32 tarım makinesi satış listesine alınmıştır. Yıl boyunca araziler, traktörler ve bazı illerde hayvanlar icra yoluyla satışa çıkarılmıştır.

Üretici emeğiyle kazandığı traktörünü, tarlasını icra ile kaybetmektedir. Bu tablo, tarımda sürdürülebilirliği tehlikeye atmaktadır. Çiftçinin üretimi sürdürebilmesi için traktör ve arazi icralarının durdurulması yönünde yasal düzenleme yapılması gerekmektedir.

Vatandaşların borç yükü de hızla artmaktadır. 2025 yılı başında 3 trilyon 976 milyar TL olan tüketici kredileri ve kredi kartı borçları toplamı, 31 Ekim itibarıyla 5 trilyon 503 milyar TL'ye yükselmiştir. Bu artış 1 trilyon 527 milyar TL'ye ulaşmıştır. Aynı dönemde icra takibine alınan kredi tutarı 116 milyar TL'den 219 milyar TL'ye çıkarak yüzde 89 artmıştır.

Vatandaşlar 2025'in ilk dokuz ayında yalnızca borç faizlerine 964,8 milyar TL ödemiştir. Bu tutarın 517,2 milyar lirası bireysel kredilere, 362,9 milyar lirası kredi kartlarına, 84,7 milyar lirası ise takipteki borçlardan alınan faizlere gitmiştir. Vatandaş geçen yılın tamamında 908 milyar lira faiz ödemişken, bu yıl dokuzuncu ayda o rakam aşılmıştır. Ekonomik yük dar ve sabit gelirlinin sırtına yıklanmaktadır.

İcra dairelerine 2025 yılında gelen dosya sayısı 9 milyon 46 bin 439'a ulaşmıştır. Geçen yıl aynı dönemde bu sayı 7 milyon 940 bindi. Böylece yeni gelen dosya sayısı yaklaşık 1 milyon 100 bin artmıştır. Toplam derdest dosya sayısı ise 24 milyon 920 bine çıkmıştır.

İktidar üreticinin ve vatandaşın sorunlarını görmezden gelmektedir. Girdi fiyatlarının yüksek, alım fiyatlarının düşük olması üreticiyi borçla yaşamaya mahkûm etmektedir. Vatandaş da faiz ve borç sarmalında ezilmektedir. Bu düzen sürdürülebilir değildir.

Tarımda borç yükünün hafifletilmesi için faizlerin silinmesi, borçların yapılandırılması, girdi desteklerinin artırılması; yurttaşın gelir düzeyinin yükseltilmesi ve adaletli bir gelir politikası oluşturulması gerekmektedir. Emekli maaşları açlık sınırının altında, asgari ücret geçim için yetersizdir. Yaklaşık 50 milyon yurttaş geçim sıkıntısı çekmektedir.

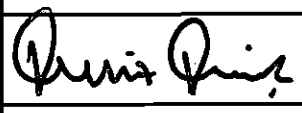
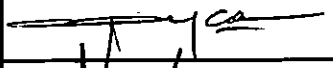
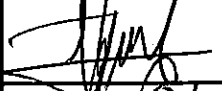
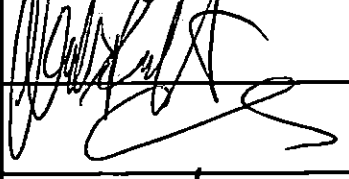
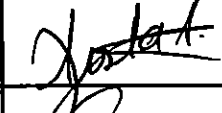
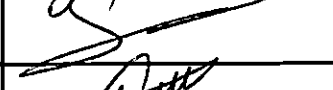
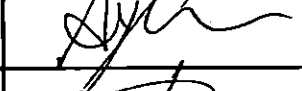
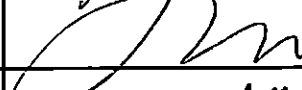
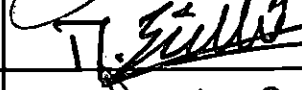
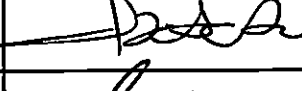
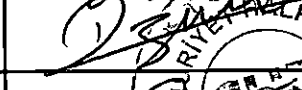
Bu nedenle, tarım sektörünün ve vatandaşların artan borç yükünün ekonomik ve sosyal etkilerinin araştırılması, çözüm yollarının belirlenmesi, üretici ve tüketicinin borç sarmalından kurtarılması için alınabilecek önlemlerin tespit edilmesi amacıyla bu konuda Anayasa'nın 98, İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını arz ederim.

Saygılarımla. 10.11.2025

Ömer Fethi Güreş
Niğde Milletvekili

1.4.9.9 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
1 DENİZ DEMİR	ANKARA	
2 Ayca Taşkent	Sakarya	
3 Ömer Güneşli	Göreceli	
4 Aliye TİMİŞİ SİSİ	ANKARA	
5 Mahir POLAT	İZMİR	
6 R. İ. VALİOĞLU	İZMİR	
7 İbrahim ARSLAN	Eskişehir	
8 Serkan SARI	Balıkesir	
9 Veddi Rindeli	Kırklareli	
10 Talat DİNER	Mersin Mv	
11 Cemal ENGİNYURT	İstanbul	
12 Ahmet Bora YAZGAN	Edirne	
13 Seyit Torun	Ordu	
14 Vahit NURDOLU	ESKİŞEHİR	
15 M. Necdet KILIÇ	İstanbul	
16 Tüker Aras	Bolu	
17 Orhan SÖMEZ	Adana	
18 Özgür ERDEMİR	ARDAHAN	
19 Ali KARADAĞ	USAK Mv.	
20 Ayhan Yaman	Ankara Mv	
21. Fahri ÖZKAN	Kırklareli Mv.	

